

§ 88**Motion 14-2021 om ett kärnkraftsvänligt Norrbotten**

Dnr 1259-2021

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att avslå motionen.

Reservation

Marianne Sandström (SD) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion om behovet av att etablera fossilfri kraft i form av kärnkraft i Norrbotten. En ökad elproduktion i Norrbotten och i Sverige är en angelägen fråga och utbyggnaden av elkraftsproduktion ska utgå från marknadsmässiga förutsättningar samt nationella styrmedel och regelverk. Region Norrbotten ska fortsatt verka för en sådan utveckling i länet.

Sammanfattning

Det finns inte några principiella hinder mot att bygga ny kärnkraft i Norrbotten. Däremot finns ett antal reella utmaningar i form av regulatoriska, politiska och marknadsmässiga hinder. Dessa kan komma att minska eller i vissa delar undanröjas genom den forskning och de utvecklingsinsatser som görs inom området.

En utbyggnad av kärnkraft i Norrbotten behöver därmed baseras på marknadens villkor och förutsättningar.

Regionala utvecklingsnämnden har 2022-03-01 § 31 föreslagit fullmäktige besluta att avslå motionen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Marianne Sandström (SD) föreslår bifalla motionen.

Beslutsgång

Ordföranden ställer regionala utvecklingsnämndens förslag mot Marianne Sandströms förslag och finner att nämnden bifaller regionala utvecklingsnämndens förslag.

Ärendet

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion om behovet av att etablera fossilfri kraft i form av kärnkraft i Norrbotten och yrkar att:

- Region Norrbotten uttalar sitt positiva ställningstagande till att etablera kärnkraft inom länet.

- Region Norrbotten uppvaktar alla de kraftbolag som kan tänkas utgöra möjliga huvudmän till ett nytt kärnkraftverk, både inom och utanför riket.

Bedömare och nationella myndigheter är eniga kring bilden av att efterfrågan på hållbart producerad grön el har ökat kraftigt som en följd av att många industrier ställer om sin produktion till att använda el eller vätgas, som produceras med hjälp av el. Det beror också på att vi köper och använder allt fler elfordon.

Detta gör att det svenska elsystemet står inför flera stora utmaningar. De flesta av dagens elproduktionsanläggningar kommer inom 20–30 år behöva större reinvesteringar, rustas eller ersättas. Även elnätet kommer att behöva underhållas och moderniseras så att elsystemet blir mer flexibelt. Samtidigt måste den totala elproduktionen öka, i takt med att efterfrågan på el blir större. Här kan kärnkraft komma att spela en roll.

I dagsläget finns dock ett antal reella utmaningar i form av regulatoriska, politiska och marknadsmässiga hinder.

- Regulatoriska utmaningar:
 - Sverige saknar idag föreskrifter anpassade för små modulära reaktorer, d.v.s. reaktorer som kan byggas industriellt och därmed kontrollerat och med relativt korta byggtider.
 - Miljöbalken (17 kap. § 6a) innehåller ett förbud mot fler än 10 reaktorer och reaktorer på andra ställen än där det finns kärnkraft idag.
- Politiska utmaningar:
 - Det saknas idag enighet om kärnkraft och hur målet på 100 % förnybar elproduktion ska tolkas. Denna otydlighet har lett till en osäkerhet kring genomförbarhet och framtida lönsamhet hos de aktörer som skulle kunna ha intresse av att bygga ny kärnkraft.
- Marknadsmässiga utmaningar:
 - På grund av bestämmelserna i Miljöbalken är det i princip bara ägarna till dagens kärnkraftverk som kan bygga nya, dvs. Vattenfall, Uniper och Fortum. Om någon av dessa skulle bygga ny kärnkraftskapacitet skulle det avhjälpa elkrisen. Det innebär att priserna skulle falla och att (enligt företagen själva) företagens intäkter skulle minska, även om man gjorde en extra intäkt på de nya reaktorerna.

Bilagor:

Regionala utvecklingsnämndens protokoll 2022-03-01 § 31

Motion 1-2021 om ett Kärnkraftsvänligt Norrbotten

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör